

MATEMATIIKAN JA TILASTOTIETEEN LAITOS

Geometria, kevät 2015

Harjoitus 9

30.3. alkavalle viikolle

1. (Harjoitus 4.1.2., [L]) Osoita, että peilaus yli suoran a on yhtenevyyskuvaus. (Osa tästä eli $\overline{AB} \cong f_a(A)f_a(B)$, kun A, B samalla puolen suoraa a , osoitettiin luennolla. Totea, että sama pätee, jos A tai B tai molemmat kuuluvat suoralle a . Jatka osoittamalla ensin, että yhtenevyys pätee myös kun A ja B eri puolella suoraa a ja sen jälkeen loput yhtenevyyskuvauksen määrittelevistä ehdoista.)
2. (Harjoitus 4.1.3., [L]) Olkoot A ja B samalla puolella suoraa a . Määritä murtoviivoista ACB , missä $C \in a$, lyhin.
3. (Harjoitus 4.1.7., [L]) Olkoot Γ O -keskinen r -säteinen ympyrä ja $\overline{AB}$ jana, jonka pituus on $a < 2r$. Konstruoi sellainen ympyrän Γ sisään piirretty suorakaide, jonka yksi sivu on AB :n suuntainen ja a :n pituinen.
4. (Harjoitus 4.1.8., [L]) Suorat a ja b ovat yhdensuuntaiset ja c leikkaa ne. Jana $\overline{AB}$ on pidempi kuin suorien a ja b kohtisuora etäisyys. Konstruoi tasasivuinen kolmio, jonka sivu on $\overline{AB}$:n pituinen ja jonka kärjet ovat suorilla a , b ja c .
5. (Harjoitus 4.1.11., [L]) Olkoon $f = f_a$ peilaus yli suoran. Osoita, että kolmiot ABC ja $f(A)f(B)f(C)$ ovat vastakkaisesti suunnistetut.
6. (Harjoitus 4.1.14., [L]) Osoita: jos $a \perp b$ ovat kaksi O :ssa toisensa leikkaavaa suoraa, niin $f_O = f_b \circ f_a$.
7. (Harjoitus 4.1.15., [L]) Olkoot $A \neq B$ kaksi pistettä. Selvitä, mikä on kuvaus $f_B \circ f_A$.
- 8.* Keksi tehtävää 2 vastaava sanallinen, arkielämään liittyvä ongelma.